

AAH-001-001410 Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2016

History : Paper - VIII

(History of India (1605-1818)) (Core) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001410

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) દરેક પ્રશ્નના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ આપવા.

- ૧ નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના સાચા ઉત્તર શોધીને તમારી મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં ૨૦
લખો : (પ્રત્યેક પ્રશ્નનો એક ગુણ)
- (૧) જહાંગીરનું ઉપનામ શું હતું ?
(A) સલીમ (B) અબ્દુલ
(C) રહેમાન (D) કાદર
- (૨) મોગલ ઇતિહાસમાં કોના લગ્ન મહત્વનાં પ્રસંગમાંનો એક પ્રસંગ હતો ?
(A) જહાંગીર-મુમતાઝ (B) જહાંગીર-નૂરજહાં
(C) શાહજહાં-ચાંદબીબી (D) શાહજહાં-રઝિયા સુલતાના
- (૩) મુગલ વંશમાં કયા શાસકના સમયને સુવર્ણયુગ કહેવામાં આવે છે ?
(A) શાહજહાં (B) ઔરંગઝેબ
(C) અકબર (D) જહાંગીર
- (૪) ઔરંગઝેબ પોતાને રાજ્યનો શું માનતો હતો ?
(A) માલિક (B) માર્ગદર્શક
(C) સેવક (D) ઈશ્વર

- (પ) 'મનસબદારી' પ્રથાનો અર્થ શું થાય છે ?
- (A) શિક્ષણ (B) કલા
(C) સંગીત (D) પદવી
- (૬) ભારતનાં ઓકટેવિયસ સીઝર તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) અકબર (B) જહાંગીર
(C) શાહજહાં (D) ઔરંગઝેબ
- (૭) મુગલયુગનો સમાજ કેટલાં વર્ગોમાં વહેંચાયેલો હતો ?
- (A) ૨ (B) ૪
(C) ૬ (D) ૮
- (૮) અકબરના સમયમાં કયા પ્રસિદ્ધ સંગીતકારો થઈ ગયા ?
- (A) તાનસેન-બૈજુબાવરા
(B) તાના અને રીરી
(C) અબુલ ફૈઝલ - અમઝદઅલીખાં
(D) ફૈઝ-બિસ્મીલાખાં
- (૯) મરાઠા સામ્રાજ્યના ઉદયનો શ્રેય કોને આપી શકાય ?
- (A) વિશ્વનાથ (B) રામદાસ
(C) સંભાજી (D) શિવાજી
- (૧૦) શિવાજીની માતાનું નામ શું હતું ?
- (A) રાધાબાઈ (B) મંગુતાઈ
(C) જીજાબાઈ (D) તારાબાઈ
- (૧૧) દ્વિતીય શિવાજી તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) બાજીરાવ-૧લો (B) સંભાજી
(C) બાલાજી (D) સંતાજી
- (૧૨) પાણીપતનું ત્રીજું યુદ્ધ કઈ સાલમાં થયું હતું ?
- (A) ઈ.સ. ૧૭૫૭ (B) ઈ.સ. ૧૮૫૭
(C) ઈ.સ. ૧૭૬૧ (D) ઈ.સ. ૧૮૬૧

(૧૩) કયા મરાઠી પેશ્વાએ “ઉત્તર તરફ આગળ ધપો”ની નીતિ અપનાવી હતી ?

- (A) બાજીરાવ-૧લો (B) માધવરાવ - ૧લો
(C) શિવાજી (D) શાહુજી

(૧૪) બાજીરાવ - ૧લાને કોની સાથે પ્રેમ હતો ?

- (A) મસ્તાની (B) મુમતાઝ
(C) નૂરજહાં (D) ચાંદબીબી

(૧૫) કોના અવસાનને મરાઠી સત્તાના પતન માટેનું મહત્વનું કારણ ગણવામાં આવે છે ?

- (A) રાધોબા (B) માધવરાવ પહેલો
(C) બાજીરાવ-પહેલો (D) સંભાજી

(૧૬) ભારતમાં બ્રિટિશ સત્તાનો પાયો કોણે નાંખ્યો હતો ?

- (A) લોર્ડ કોર્નવોલિસ (B) લોર્ડ વેલેસ્લી
(C) હેસ્ટિંગ્ઝ (D) રોબર્ટ ક્લાઈવ

(૧૭) ભારતમાં બ્રિટિશ સત્તાનો પાયો કયા યુદ્ધથી નખાયો હતો ?

- (A) બક્સરનું યુદ્ધ (B) પાણીપતનું યુદ્ધ
(C) પ્લાસીનું યુદ્ધ (D) હલ્દીઘાટીનું યુદ્ધ

(૧૮) પ્લાસીનું યુદ્ધ કોની વચ્ચે થયું હતું ?

- (A) સિરાજ-ઉદ-દૌલા - રોબર્ટ ક્લાઈવ
(B) કોર્નવોલિસ - મીરજાફર
(C) રોબર્ટ ક્લાઈવ - અમીચંદ
(D) સિરાજ-ઉદ-દૌલા - મીર કાસીમ

(૧૯) “કોર્નવોલિસ કોડ” કયા વિષયનું પુસ્તક છે ?

- (A) લશ્કરી (B) કાયદો
(C) શિક્ષણ (D) વ્યાકરણ

(૨૦) લોર્ડ વેલેસ્લીની કઈ યોજના જાણીતી છે ?

- (A) કાયમી (B) સહાયકારી
(C) કલ્યાણકારી (D) હંગામી

૨	શાહજહાંના સમય દરમિયાન વિવિધ ક્ષેત્રે થયેલી પ્રગતિ જણાવો.	૧૦
	અથવા	
૨	શિવાજીની સિદ્ધિઓ વર્ણવો.	૧૦
૩	માધવરાવ-૧લાની સિદ્ધિઓનું મૂલ્યાંકન કરો.	૧૦
	અથવા	
૩	લોર્ડ કોર્નવોલિસના સુધારાઓ વર્ણવો.	૧૦
૪	(અ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) (૧) ઔરંગઝેબની ધાર્મિકનીતિ (૨) મોગલયુગનું કલા-સ્થાપત્ય.	૮
	(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) (૧) પાણીપતનું ત્રીજું યુદ્ધ (૨) લોર્ડ વેલેસ્લી.	૮
૫	ટૂંકા ઉત્તરો લખો : (ગમે તે બે) (૧) મોગલ સામ્રાજ્યનાં પતનનાં કારણો (૨) મોગલયુગની સામાજિક પરિસ્થિતિ (૩) બાજીરાવ-પહેલો (૪) પ્લાસીનું યુદ્ધ.	૧૪

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the right indicate full marks.
(2) Write answer of all questions in main answer sheet.

1 Choose proper answer from given below MCQ and write **20** in your answer book (1 mark of each question)

- (1) What is nick name of Jahangir ?
(A) Salim (B) Abdul
(C) Rehman (D) Kadar
- (2) Whose marriage is considered to be an important event during the mughal rule ?
(A) Jahangir-Mumtaz (B) Jahangir-Noorjahan
(C) Sahajahan-Chandbibibi (D) Shahjahan-Razia Sultana
- (3) Which Mughal Dynasty's rule is considered to be 'golden era' ?
(A) Shahjahan (B) Aurangzeb
(C) Akbar (D) Jahangir
- (4) What Aurangzeb believed himself to be for the state ?
(A) Owner (B) Guide
(C) Servant (D) God
- (5) What was the meaning of 'Mansabdari' system ?
(A) Education (B) Art
(C) Music (D) Degree
- (6) Who was known as the "Octavius Scissor" of India ?
(A) Akbar (B) Jahangir
(C) Shahjahan (D) Aurangzeb
- (7) How many classes in the society of Mughal age was divided ?
(A) 2 (B) 4
(C) 6 (D) 8
- (8) Who was the famous musicians during the time of Akbar ?
(A) Tansen-Baijubavara
(B) Tana and Riri
(C) Abul Faizal-Amazadalikhan
(D) Faizi-Bismillakhan

- (9) Who is to be given the credit for the rise of Maratha empire ?
(A) Vishvanath (B) Ramdas
(C) Sambhaji (D) Shivaji
- (10) What was the name of mother of Shivaji ?
(A) Radhabai (B) Mangutai
(C) Jijabai (D) Tarabai
- (11) Who is known as "Shivaji-Second" ?
(A) Bajirao 1st (B) Sambhaji
(C) Balaji (D) Santaji
- (12) In which year was Third Battle of Panipat fought ?
(A) A.D. 1757 (B) A.D. 1857
(C) A.D. 1761 (D) A.D. 1861
- (13) Which was Marathi Peshwas to adopted policy of "North side to advance" ?
(A) Bajirao-1st (B) Madhavrao-1st
(C) Shivaji (D) Shahuji
- (14) With whom Bajirao-1st had love ?
(A) Mastani (B) Mumtaz
(C) Noorjahan (D) Chandbibi
- (15) Whose death is considered to be important reason behind the fall of the Maratha rule ?
(A) Radhoba (B) Madhavrao-1st
(C) Bajirao-1st (D) Sambhaji
- (16) Who was to lay the foundation of British power in India ?
(A) Lord Cornwallis (B) Lord Wellesley
(C) Hastings (D) Robert Clive
- (17) After which war, did the British empire get established in India ?
(A) Battle of Buxer (B) Battle of Panipat
(C) Battle of Plassey (D) Battle of Haldighati
- (18) The battle of Plassey was fought between
(A) Shiraj-Ud-Daulla - Robert Clive
(B) Cornwallis - Mirjafar
(C) Robert Clive - Amichand
(D) Shiraj-Ud-daulla - Mir Kasim.

- (19) The book 'Cornwallis Code' is of which subject ?
(A) Military (B) Law
(C) Education (D) Grammar
- (20) Which plan was famous for Lord Wellesley ?
(A) Permanent (B) Subsidiary
(C) Welfare (D) Temporary
- 2** Evaluate the developments that took place in various fields during Shahjahan's rule. **10**
- OR**
- 2** Describe the achievements of Shivaji. **10**
- 3** Evaluate the achievements of Madhavrao first. **10**
- OR**
- 3** Describe the reforms of Lord Cornwallis. **10**
- 4** (A) Write short note : (any one) **8**
(1) Religious policy of Aurangzeb.
(2) Art and architecture of the Mughal period.
- (B) Write short note : (any one) **8**
(1) Third battle of Panipat
(2) Lord Wellesley.
- 5** Write short answers : (any two) **14**
(1) Causes of the downfall of the Mughal empire
(2) Social condition of Mughal period
(3) Bajirao first
(4) Battle of Plassey.
-